

[Alfred Bøgh.]

De forslag, vi nu skal tage stilling til, tyder da heller ikke på, at regeringen selv anser det for et sandsynligt resultat af sin hidtidige politik, selv om det vel er de færreste, der ser så mørkt på det som den højtærede handelsminister, der for nogle dage siden, så vidt jeg har forstået af avisernes referater, anslog det sidste års reelle valutatab ikke til de 240 mill. kr., som nedgangen i valutabeholdningen udgør, men til hele 600 mill. kr.

Når jeg indledte med at sige, at denne situation ikke er ny for efterkrigstidens økonomiske politik, så gælder dette også de midler, som regeringen anviser med de foreliggende forslag. Det er så at sige lutter gamle kendinge, og ej heller i varevalget sporer man nogen tilbøjelighed til originalitet. Jeg skal slet ikke tale om, at det er gamle heste, man trækker ud af stalden og forsøger at få til at trave igen. Den højtærede finansminister har holdt sig til de våde varer, øl, spiritus og benzin, og ser vi på regeringens forslag under ét, drejer det sig som så ofte før om en forhøjelse af en række forbrugsafgifter og i tilgift nogle takstforhøjelser, som vel skal behandles særskilt her i dag, men som ikke desto mindre må ses som et led i regeringens samlede „saneringsforslag“.

Det hedder i fremsættelsestalen,

„at det er de indtægtsområder, som efter regeringens opfattelse byder de bedste betingelser i den foreliggende situation.“

Heri er jeg ikke enig. Lad gå med øl og spiritus, hvis nye skatter skal til. Begrebet „fattigmands snaps“ må vel nu omsider være udryddet. Jeg forstod på den ærede forrige taler, at øllet måske i nogen grad burde træde i stedet for fattigmandssnapsen; det har der tidligere været talt meget om. I den hjemlige sognerådsprotokol har jeg set den benævnt: „dette for den fattige landbefolkning så nødvendige næringsmiddel.“ Det var dengang, man havde lagt læbælter uden om købstæderne for at beskytte deres næringsliv, og da fandt det hjemlige sogneråd, at det var for besværligt at skulle gå 4 mil i 4 timer for at hente noget brændevin, og derfor søgte man om dispensation. Det kunne endda gå, står der i protokollen fra disse dage, for de store

gårdejere, for de kunne tage et anker med hjem, men den fattige husmand, der kun havde råd til at tage 2 pottes, skulle alt for tit af sted til den stad Hobro.

Lad gå med disse ting. Hvis de holdes uden for pristallet, kan de vel ikke påvirke omkostningerne synderligt. Men man studser unægtelig over, at finansministeren i den foreliggende situation finder en klækkelig forhøjelse af benzinafgiften særlig egnet. Følgerne heraf bliver uundgåeligt stigning i erhvervenes omkostninger og nedsættelse af deres konkurrenceevne. Er det ikke det modsatte, der burde stræbes efter i den foreliggende situation?

Der er her tale om en skat, som vil ramme alle erhverv, ikke mindst landbruget, som er særlig afhængig af vejtransport, både når det gælder erhvervets produkter og dets produktionsmidler. Det er meget mildt sagt, at det sidste par års udvikling, ikke just har tilsmilet dansk landbrug. Jeg færdes meget i landbrugskredse, men jeg har aldrig tidligere mødt et så dybt mismod hos landbrugets udøvere som netop nu. Det skyldes ikke, at landbruget ikke før har mødt vanskeligheder. Det har det mødt i landbrugskrisen i 30erne, men da var det også trangt for andre. Da var der stor arbejdsløshed, der virkede trykkende i mange arbejderhjem, og håndværket havde elendige tider. Det var sådan dengang, at da var man fælles om at bære byrderne, og det følte landbruget også dengang, men i dag føler landbruget ikke, at dette fælleskab er rigtigt til stede. De omkostningsstigninger, som landbruget har måttet bære uden mulighed for kompensation gennem bedre produktpriser, har man søgt at holde stangen gennem rationalisering, øget produktion og en især hos de unge beundringsværdig arbejdsindsats. Hvis det samme var sket — jeg kan ikke lade være med at nævne det — hvis det samme var sket f. eks. i boligbyggeriet, er det min overbevisning, at lejen havde været lavere og bolignøden været mindre, end tilfældet er i dag. Jeg synes, det er horribelt med de byggekostninger, man har. Skønt man har rationaliseret vedrørende bygningsmaterialerne og på mange måder har kunnet gøre produktionen billigere, er det så dyrt som aldrig før at skaffe boliger til menneskenes børn. Øget landbrugsproduktion synes der